

invalidnosti u pogledu dostupnosti usluga i pristupa objektima u javnoj upotrebi i javnim površinama (čl. 13).

Oblast koja se tiče pristupačnosti javnih površina reguliše Pravilnik o tehničkim standardima pristupačnosti⁹⁵³ čije odredbe se odnose na nove i objekte u rekonstrukciji. Pravilnik se na detaljan način bavi svim obaveznim elementima pristupačnosti (savladavanje visinskih razlika, kretanje i boravak, pristupačnost javnog saobraćaja). Međutim, on ne uređuje način na koji se vrši kontrola da li su svi propisani zahtevi ispunjeni. Pristupačnost javnog prevoza osobama sa invaliditetom nije na zadovoljavajućem nivou.

Kada je reč o pristupačnosti informacijama i komunikacijama osobe sa invaliditetom nailaze na probleme kada pozivaju policiju, hitne i požarne službe koje skoro da ne pružaju mogućnost da osobe sa invaliditetom stupe u kontakt sa njima putem mobilnog telefona (sms) u hitnim slučajevima.

Dostupnost elektronskih komunikacija za osobe sa invaliditetom takođe predstavlja problem mada su zakonska rešenja takva da pružaju osnov da se ostvari pravo javnog informisanja, posebno slobode primanja ideja, informacija i mišljenja za osobe sa invaliditetom.

Odredbe Zakona o planiranju i izgradnji i pratećih podzakonskih akata o mehanizmima nadzora nad poštovanjem standarda pristupačnosti trebalo bi razraditi uz definisanje jasnih kriterijuma, ovlašćenja, procedura i dužnosti vršenja nadzora.

Pored toga, potrebno je ulagati kontinuirane napore na edukaciji stručne javnosti, organa nadležnih za nadzor nad poštovanjem standarda pristupačnosti i samih osoba sa invaliditetom i aktivista njihovih organizacija. Kada je reč o pristupačnosti informacija neophodno je razraditi opšte odredbe o dostupnosti javnih informacija i elektronskih komunikacija osobama sa invaliditetom i doneti podzakonska akta sa pre-ciznijim tehničkim smernicama kako javne informacije i elektronske komunikacije učiniti pristupačnim osobama sa invaliditetom. I dalje ne postoji zakonski tekst koji bi jasno definisao upotrebu znakovnog kako bi gluvim i nagluvim osobama bila garantovana komunikacija na njihovom maternjem jeziku i kako bi kultura zajednice gluvih bila zvanično prepoznata, a dostupnost tumača znakovnog jezika povećana.

Slično važi i za Zakon o kretanju slepih osoba uz pomoć psa vodiča, čije usvajanje se očekuje u 2015. godini.

Osim prava na sudskog tumača, domaći propisi ne prepoznaju druge vidove prilagođavanja koji bi osobama sa različitim poteškoćama u komunikaciji omogućili efikasno učešće u postupcima pred organima javne vlasti. Ovo se posebno odnosi na saopštavanje informacija o postupku, sadržini donetih rešenja i pravom na pravni lek. Ostvarivanje prava na sudskog tumača je u praksi faktički nemoguće za veliki broj osoba, s obzirom da u sudovima u Srbiji postoji samo 8 stalnih sudskih tumača za znakovni jezik, i to 5 u Beogradu i po jedan u Nišu, Novom Pazaru i Kragujevcu. Upotreba faksimila je veoma značajna za osobe sa oštećenjem